

Amerikas Latviešu Baptistu Apvienības Mēnešraksts

KRISTĪGĀ BALSS

Nr. 2

2009. g. aprīlis/maijs/jūnijs

80. gads

“ .. bet Tavs prāts lai notiek!”

REDAKTORA PIEZĪMES

Pavasari gaidot

Meklējot ko rakstīt redaktora piezīmēs, nevarēju izdomāt, kas visvairāk mani un mūs visus nodarbina? Vai lai apceru Latvijas politisko putru, ļaužu bezcerību dzīves apstākļu grūtībās, krīzē, kas ir arī te ASV, tāpat kā Latvijā? Vai lai raizējos par mūsu mazajām lauku draudzēm, kuņām kādreiz liekas, kā man raksta, ka tās ir it kā vadības aizmirstas? – Tādi apnicīgās ziemas otrās puses noskaņas temati, kad visi ilgojas pārmaiņas un cerību pavasarī. Lai tāpēc šī skumjā un cerību pilnā vēstule.

Sveiciens no Saldus!

Domājot par aizvadīto gadu, jāsaka, ka vēl joprojām es (76 g. vecs farmaceits – red.) strādāju aptiekā piecas dienas nedēļā, piecas stundas dienā, bet svētdienās ar dēliem braucam uz Liepājas Ciānas draudzi, kur dziedam korī, Zigurds spēlē ērģeles, sniedz klavieru mūzikas priekšnesumus, arī saka dzejoļus. Par cik draudzei nav pastāvīga mācītāja, tad arī man aicina vadīt dievkalpojumus.

Pēc 75 gadu nodzīvotas dzīves, 51 gadu laulībā, Dievs aicināja manu dzīves biedreni Līnīti pie sevis mūžīgajās mājās – labākajā vietā. Es to uzskatu kā augstāko balvu, ko vien varam, kā Dieva ļaudis, saņemt! Dēlam Ilgvaram klātesot, viņa Rīgas Kardioloģijas centrā 1.septembrī, vēlā vakarā šķīrās no šīs dzīves. Izvadījām 6. septembrī Saldus kapsētā, kuplam izvadītāju pulkam klātesot, vēl pēdējā jaukā un siltajā atvasaras dienā. Bija klāt arī mūsu bīskapa vietnieks Pēteris Eisāns.

Līnīte agrā jaunībā piedzīvoja īpašu Dieva žēlastību, saņemot pilnīgu dziedināšanu, no, ārstu teiktās, bezcerīgi smagās difterīta slimības. Dievs apliecināja savu visspēcību, dodot viņai labu soprāna balsi, kuŗu viņa arī lietoja visur, kur varēja dziedāt, sākot no Talsu, Rīgas, Liepājas, Saldus, Ezeres un daudzām citām draudzēm. Pēdējās viņas dziedātās sōlo dziesmas izskanēja Liepājas Ciānas dievnama plašumos. Tās bija Vāgnera “Mans Jēzus dzīvs” un Adamsa “Jeruzāleme, tu Dieva pilsēta”.

Ir jau skumji, bet sirdī tomēr miers, jo zinu, ka Līnīte aizgāja brīnišķīgā vietā, kā Bībele mums to atklāj: “Ko acs nav redzējusi, auss nav dzirdējusi un kas neviena cilvēka sirdī nav nācis, to Dievs ir sagatavojis tiem, kas Viņu mīl”. Arī man un dēlim debesis kļuvušas vēl tuvākas un mīļākas, jo tur aizgāja arī Līnīte, kas mūs

sagaidīs, kad pienāks mūsu laiks atstāt šo dzīvi.

Lai tagad nebūtu jādzīvo vienam, pārcēlos pie dēliem pašā pilsētas centrā pie autoostas.

Mums atliek tikai sirsnīgi darboties, lūgt un mīlēt Dievu, būt gatavim, kad skanēs Mūžības aicinājums mūsu dzīvē!

Māc. Imants Turss Saldū

SATURS

VĀKS, ĢETZEMANE	25
REDAKTORA PIEZĪMES.....	26
Pavasari gaidot.	
PALIEC PIE MUMS.....	27
P. Alle	
LIELDIĒŅU DZEJOLI.....	29
V. Lācekle, O. Čakars, M. Čakare, R. Iklāva	
VĒSTULE EFEZIEŠIEM –	
DIEVA NOLIKUMS DRAUDZĒM (8).....	30
Māc. O. Čakars.	
GAIDOT BĪBELES	
JAUNĀ TUKOJUMA IZNĀKŠANU.....	32
Dr. E. Bikis	
DAŽAS PIEZĪMES	
PAR BĪBELES JAUNO TULKOJUMU.....	35
Māc. O. Čakars	
TICĪBA LIELDIENĀS.....	36
O. Čakars.	
LATVIJAS DRAUDZĒS:	
E. RIMBENIEKS, SLUDINĀŠANAS LEKCIJAS,	
J. PALLO – 60, CIĀNĀ JAUNS MĀCĪTĀJS.....	37
L. Tervite	
MĪLŠ SVEICIENS	
NŌ VĪLANDES DRAUDZES.....	37
I. Ašneviča	
NOTIKUMI DRAUDZĒS:	
VAI ATRODAMIES ZIEMASSVĒTKU GARĀ	
(BUKSKAUNTIJA).....	39
B. Ukstina	
MŪSU AIZGĀJUŠIE:	
DAINIS ŪSIS	40
L. P.	

KRISTĪGĀ BALSS

Visi Kristīgās Balss abonentu maksājumi sūtami: Mrs. Lidija Aistare, 10925 Zemgale Rd. Three Rivers, MI 49093, USA. Kristīgā Balss ir Amerikas Latviešu Baptistu apvienības izdevums, iznāk ik gada ceturksni. Redaktors Oļģerts Čakars, 742 N. Lombard Ave., Oak Park, IL 60302, USA. Tālrunis 1 - 708 -383 - 5285. e-pasts: KBCakars@comcast.net/. Turpat adrešu maiņas.

Gada abonements ASV dol. 15.00, katrs nākošais abonements vienam gadam ASV dol. 10.00.

CHRISTIAN VOICE – published quarterly by the Union of Latvian Baptists in America. Editor: Oļģerts Čakars 742 N. Lombard Ave., IL 60302, USA. Phone 1 - 708 - 383 - 5285

Subscription rates: One year \$ 15.00; each additional subscription \$ 10.00.

Titullapas galvu zīmējis Viestarts Aistars.

Paliec pie mums...

Lūka ev. 24: 13-35

Pēteris Alļe

Filadelfijas dr. gada svētkos 2007.g. 10. jūnijā

1) Drūmais ceļš – nepiepildītās cerības – ticības pārbaudījums.

Nolasītājā rakstu vietā mēs dzirdam par diviem mācekļiem, kas gāja no Jeruzalemes uz Emmausu. Diena bija svētdiena, trešā diena kopš Jēzu piesita krustā, un nāca jau uz vakara pusi. Mācekļi bija daudz ko piedzīvojuši. Viņu Pestītājs bija krustā sist, un viņi bija cerējuši uz ko citu. Viņi bija cerējuši, ka Jēzus ir solītais Mesija. Mēs zinām tikai viena mācekļa vārdu. Mēs nezinām, kāpēc viņi devās uz Emmausu. Daudz kas paliek nezināms. Tomēr, lai gan mēs nezinām vārdus un nolūku, šis notikums aprakstīts divos evaņģēlijos. Tāpēc arī centīsimies padomāt par to, ko varam no šīs rakstu vietas mācīties un kādā veidā tas attiecas uz mūsu garīgo dzīvi.

Varam iedomāties, kāds bija šis ceļš. Šie divi mācekļi bija daudz ko piedzīvojuši iepriekšējā nedēļā un viņiem bija daudz ko pārrunāt. Tik daudz bija noticis koncentrētā laika posmā. Rakstu vietā ir teikts: “Un tie sarunājās par visām tām lietām, kas bija notikušas.”

No cilvēcīgā viedokļa spriežot, viņi droši vien pārrunāja par visu to, kas bija noticis. Šis ceļš, kuŗu viņi staigāja, bija apmēram 7 jūdzes, ap trīs stundu gājiena garš. Domāju, ka pārrunās viņi sprieda par kalngala notikumiem, ko viņi bija piedzīvojuši, un tad – krusta nāvi.

Jēzus brīnumdarbi, Viņa dziedināšanas darbi. Ļaunie gari, kuŗus Viņš izdzina. Viņa apskaidrošana kalnā. Viņš paēdināja lielo ļaužu pūli. Viņš pat bija uzmodinājis vairākus mirušos. Iespējams, ka šie mācekļi arī bija klāt, kad Jēzus iejāja Jeruzalemē Pūpolu svētdienā, kad ļaužu pūlis Viņu sveica kā Ķēniņu. Un tikai nedēļu vēlāk viss bija mainījies ar Jēzus krusta nāvi. Un tagad – Lieldienu svētdiena. Kā tas viss tā varēja notikt?

Vai mums arī tā kādreiz nav – liekas, ka ir bijuši priecīgi kalngala brīži – gan laicīgā, gan garīgā un draudzes dzīvē. Laicīgā dzīvē – kāzas, bērniņa piedzimšana, labi panākumi darbā, laba raža. Garīgā un draudzes dzīvē – vest kādu pie ticības atziņas. Kristības, gada svētki, īpašs garīgs pārdzīvojums, kad tiešām piedzīvojam Dieva klātbūtni un žēlastību īpaši izteiktā veidā. Un tad, bieži vien, nāk arī pārbaudījuma brīži. Par šiem drūmiem brīžiem jūs jau zināt. Mūsu fiziskais

ķermenis piedzīvo slimību, bezdarbu, depresiju, bēdas, nāvi. Garīgā plāksnē mēs piedzīvojam konfliktus, pārestības, kas mums izdarītas, strīdus, depresiju, cīņas ar grēku un jā – garīgās dzīves tumšākos brīžos – pat šaubas. Pēc kalngala piedzīvojumiem dažreiz nāk tumši brīži. Tādi tumši brīži bija pienākuši šiem mācekļiem. Un tādos tumšajos brīžos, bieži vien, palīdz pārrunas ar kādu tuvu cilvēku. Šajos tumšajos brīžos arī der pārrunāt lietas ar Jēzu Dieva vārda gaismā.

2) Ceļa biedrs Jēzus – līdzjūtīgs, pamācošs.

Šiem drūmajiem ceļniekiem piebiedrojas cits ceļinieks – Jēzus. Bet šie mācekļi Jēzu nepazīna. Ir teikts, ka “viņu acis tika turētas ciet, lai tie viņu nepazītu”. Varam to izprast tā, ka mācekļu acis tika turētas ciet, lai viņi un arī mēs mācītos no šī gadījuma.

Šis Ceļa biedrs vēroja, ka mācekļu sejas bija drūmas, un Viņš prasīja: kāpēc? Jēzus taču zināja kāpēc, bet Viņš tomēr prasīja. Viņš izrādīja interesi. Man tas liekas zīmīgi, ka, lai gan Jēzus zināja, kas mācekļiem uz sirds, Viņš tomēr prasīja par ko mācekļi runā. Viņš gribēja zināt, ko viņi saka, kas viņiem sirdis padarīja tik bēdīgas. Mācekļi visu izskaidroja: “Bet mēs cerējām, ka viņš ir Tas, kas Israēlu atpestis, un turklāt šodien ir tieši trešā diena, kamēr šīs lietas notikušas.” Īsos vārdos pateikts, kas izskaidro viņu drūmas sejas – mūsu cerības bija lielas – bet tagad – liekas, ka visas cerības bijušas veltas.

Prasot šo vienkāršo jautājumu – kāpēc, iesākot šo sarunu ar mācekļiem, Jēzus mums arī rāda piemēru. Viņš parāda mīlestību, līdzjūtību, kādu arī mums būs parādīt mūsu līdzgaitniekiem.

Jēzus sacīja: “Ak, jus nesaprašas un sirdī kūtrie”. Ar šo aizrādījumu Jēzus uzsvēra, cik nozīmīgi ir mācekļiem un mums pazīt Dieva Vārdu. Tur mēs varam smelties ticības stiprināšanu, tur mēs varam iegūt spēku, cerību, arī tādos brīžos, kad mūs spiež grūtības. Viņš aizrāda, ka mācekļiem būs pazīt Dieva vārdu. Viņš mācekļiem visu paskaidroja no Svētiem Rakstiem, ka tam tā bija jānotiek.

Ticības pārbaudījumos, grūtos brīžos, Dieva vārds lai stāv mums kā mūsu stiprais pamats uz ko mēs balstāmies. Pavadīsim laiku Dieva vārdā.

Dieva Vārds mums vairākkārt apliecina, ka varam sagaidīt grūtības, dažāda veida pārbaudījumus.

Jēkaba 1:3 – *“Jūsu ticības pārbaudīšana sagādā izturību.”*

Pēteris savā 1. vēstules 1. nodaļas 7. pantā apraksta pārbaudītu ticību kā vērtīgāku kā iznīcīgais zelts

Dieva vārds arī dod mums cerību, jo Dieva Vārds apliecina Cerības devēju Dievu.

Ps. 119:115 – *“Tavs vārds ir manu kāju spīdēklis un gaišums uz mani ceļiem.”*

Efeziešiem 6:16 – *“bez visa tā satveriet ticības vairogu, ar ko jūs varēsiet dzēst visas ļaunā ugunīgās bultas. Nemiet arī pestīšanas bruņu cepuri un gaŗa zobenu, tas ir Dieva vārdu, un garā lūdziet Dievu ik brīdī.”*

Tad lasām, ka viņi bija nonākuši pie ciema, uz kuŗu viņi devās. Jēzus izlikās, ka ies tālāk.

3) Aicinājums – Paliec pie mums, jo tuvojas vakars.

Bieži vien Bībelē ir kontrasti – diena un nakts, gaisma un tumsa. Gaisma – Dieva gaisma. Nakts – ļaunums, grēks, garīga tumsa. Pretstati. Nāk nakts. Mēs pasaulē patiešām varam saskatīt, ka nāk nakts.

Bībelē nakts un tumsa bieži vien saistās ar ļaunumu, ļauno. Mēs lasām par tumsas spēkiem. Turpretīm gaisma saistīta ar to, kas taisns, kas atspēko ļauno. Jēzus par sevi ir teicis: „Es esmu pasaules gaisma”. Jēzus arī teicis ticīgiem, teicis mums: *“Jūs esat pasaules gaisma”*.

Mācekļi ir nonākuši pie sava ceļa mērķa. Un liekas, ka Jēzus ies tālāk. Notiek kaut kas zīmīgs – mācekļi aicina: *“Paliec pie mums, jo nāk nakts!”*

Ievērosim – mācekļi aicina Jēzu, lai Viņš paliek pie tiem – Jēzus neuzbāžas – mācekļi Viņu aicina.

Lūgums – paliec pie mums! Kaut kas bija, kas lika mācekļiem aicināt šo ceļa biedru, lai paliek ar viņiem. Šis ceļa biedrs bija izskaidrojis un apgaismojis Svētos Rakstus viņiem. Viņš bija patīkams, līdzjūtīgs ceļa biedrs.

Paliec pie mums, jo tuvojas vakars! Liekas, ka vismaz uz brīdi mācekļi bija savas domas vērsuši prom no savām bēdām un domāja par savu ceļa biedru – viņš taču nevar iet tālāk viens pats, jo nāk nakts, un uz ceļa var būt laupītāji, zvēri vai cits kas. Un Jēzus paklausa mācekļu aicinājumam.

Vai mums ir tā, ka atceramies aicināt Jēzu: *“Paliec pie mums!”* Liekas, ka mēs bieži domājam par to, kā mēs paši varētu *“tikt ar lietām galā”*. Bet mums vienmēr iet līdzās ceļa biedrs Jēzus.

Jēzu, paliec ar mums, jo tuvojas nakts!

4) Iesim atjaunotā ticībā, cerībā, ar atjaunotu darba prieku.

Viņiem acis tapa atdarītas tad, kad tas Kungs lauza maizi. Pēkšņi mācekļu acis tika atdarītas, tad kad viņi redzēja Jēzu maizi laužam. Kad viņi Jēzu pazina, kad viņu acis tapa atdarītas, viņi saprata – patiešām Jēzus ir augšāmcēlies! Mūsu Pestītājs patiešām augšāmcēlies. Nāves vara salauzta, nāve uzvarēta! Alleluja, mums ir iemesls ticēt, cerēt, turpināt strādāt!

Tad tūlīt Jēzus nozuda. –

Kad viņi pazina Jēzu, viņu skats uz reizi mainījās. Viņi teica: *“Vai mūsu sirdis nedega, kad Viņš ceļā uz mums runāja, Rakstus mums izskaidrodams?”*

Dieva vārds, Jēzus balss, acīmredzot, dziļi iespaidoja mācekļus. Arī mums ir Dieva Vārds, kas ar Svētā Gara starpniecību var apgaismot mūsu dzīves ceļus.

Ko mācekļi darīja?

Vai viņi palika tur pat uz vietas un gāja gulēt?

Nē, viņi tūlīt, tai pašā vakarā griezās atpakaļ uz Jeruzālemi. Viņi nepalika vienatnē – viņi pievienojās citiem ticīgiem. Viņi gāja atpakaļ pie pārejiem mācekļiem. Un tur viņi atkal sastapa Jēzu. Kāds prieks! Tur, viņu vidū, Jēzus arī deva norādījumu, lai viņi paliek tur un gaida Tēva dāvanu – Svēto Garu.

Viņi paklausīja Jēzum, un gaidīja Jeruzālemē Svēto Garu.

Pēc tam - nodibinājās pirmā draudze. Kopš tā laika ticīgie brāļi un māsas ir pulcējušies kopā, lai būtu Kristus draudze, lai gādātu viens par otru, lai būtu ceļa biedri viens otram, nevien ticības brāļiem un māsām, bet arī citiem cilvēkiem, lai sniegtu palīdzīgu roku līdzceļotājiem, lai paustu Kristus vārdu pasaulē, lai Viņa vārdā darītu visu, lai palīdzētu cilvēkiem.

Visu to mēs arī atceramies šodien.

Draudzes gada svētki ir skaists brīdis, šis ir it kā kalngala brīdis, it īpaši tamdēļ, ka mēs svinam ne tikai šīs draudzes pastāvēšanu, bet Kristus draudzes pastāvēšanu. Mēs arī varam būt pārliecināti, ka Kristus draudzes pastāvēs, tas ir Kristus solījums, līdz pat tam brīdim, kad Viņš nāks atkal. Līdz tam brīdim mēs esam aicināti staigāt ar mūsu ceļa biedru Jēzu Kristu. Staigāsim Viņa vārda gaismā, jo mums visapkārt ir nakts!

Tas pats prieks, ko mācekļi piedzīvoja, apzinājoties, ka Kristus ir augšāmcēlies, ir arī mūsu prieks un mūsu cerība. Mācekļi iesāka kā mazs pulciņš, bet ar Svētā Gara palīgu, sāka darīt lielus darbus. Mēs arī esam samērā mazs pulciņš. Smelsimies spēku no Dieva vārda, iesim ticība, ar cerību uz priekšu! Darīsim Viņa darbu tai vietā, un ar tādām spējām, kādas katram mums Dievs devis, Dievam par godu! Amen.

PIE TAVA KRUSTA

Pie Tava krusta es pieglaužos klusi –
Tur mana laimes pils.
Sirds daudzreiz jau dusu tur atradusi –
Neviens tur zaimos, vils.

Pie Tava krusta man ziedonis smaida –
Tur mana dzimtene.
Kad skumjas un nespēks mani spaida,
No jauna tur atspirgstu.

Tur mīļākie draugi, tēvs, māte lēnā,
Tur manas dzīves prieks.
Jo dvēsele Tava krusta ēnā
Arvienu kļūst balta kā sniegs.

Oļģerts Cakars

LIELDIENĀS

Šorīt, ārā iedams,
kā pūku no piedurknes
nokratu illūzijas par to, kas ir.
Proti, ka ir rīts, pienāks vakars,
jauns rīts, un ka ir pavasaris,
un ka zāle un pieneņu dzietī
plēš velēnu dīgstot, un ka
strazdi, droši vien, kā vienmēr
tēkā zem vecajām ābelēm mājās.

Kā pūkas uz bruģa nolido
illūzijas par to, kas ir.
Proti, ka cilvēki kāro pēc laimes
un mīlestības vai,
dzīves apbružāti, vēlas,
lai kāds tos saprot,
vai varbūt tik
lai nesāp, lai kāds tos kādreiz piemin,
vai, lai varētu dzīvot
arī sāpēs
vēl vienu stundu.

Tukšas rokas atveŗu, gaidot īstenības.
Klusām spārnu švīkām
kā dūja tā nosēžas plaukstā:
Kaps ir tukšs, ir uzausis Lieldienu rīts!

LIELDIENĀS

Dzestrie aprīļa vēji
norauš vaigos
asaru pēdas.
Zeltā mirdz krūmi.
Tuvu zemei pieklāvušies
zilie zvaniņi
iezvana augšāmcelšanās
rītu.
Šorīt zem pērnajām
lapām
paslēpj savas bēdas.
Gavilēju līdz ar putniem:
“Viņš dzīvs,
mans Pestītājs,
patiesi dzīvs!”

Ruta Iklāva

MĒS VIŅAM TICĒT VARAM

Pēc pārdzīvotas sāpju nakts,
kas ilgu ziedus lauž,
nu prieka putni atlaižas
un jaunu vēsti pauž,
ka Pestītājs ir uzcēlies,
kā mācekļiem jau sacījis.
Viņš ir un paliek Kungs un Dievs.
Mēs Viņam ticēt varam!

Kaut gadu simti tālu nes
un daudz kas iet un nāk,
ar Jēzus augšāmcelšanos
jauns laikmets gaitu sāk.
Jo pestīšanas avots plūst,
pie kuŗa sirds var slāpes dzēst,
līdz skaidrāks tai par skaidru kļūst:
“Mēs Viņam ticēt varam!”

Un reiz kad dienas atkāpsies,
dot vietu Mūžībai,
vēl slavu krustam pienesīs
un augšāmcelšanai.
Bet šodien skaidra apziņa
kā zelta stari sirdī līst,
ka vēsts šī mūžam patiesa:
“Mēs Viņam ticēt varam!”

Vēstule efeziešiem – Dieva nolikums draudzei

Bībeles studija par Pāvila vēstuli efeziešiem Latvijas Kristīgā Radio, māc. Oļģerts Cakars

8. Bībeles studija par Pāvila vēstuli efeziešiem

Pāvila lūgšana par Efezus draudzi.

Turpināsim mūsu jau iepriekšējā studijā sāktu temu – Pāvila lūgšana par Efezus draudzi. Pāvils paskaidro, kā lai draudze izprastu Dievu:

„*..un cik pārlieku liels ir Viņa spēka mērs, kas parādās pie mums, ticīgajiem, darbodamies tādā pašā visspēcības varenībā, kādu Viņš parādījis Kristū, to uzmodinādams no miroņiem un sēdinādams pie savas labās rokas debesīs, augstāk par ikvienu valdību, varu, spēku, kundzību un ikvienu vārdu, kas tiek minēts vai nu šai laikā, vai nākamajā*“ (Ef.1:19-21).

Pirmkārt, lai draudze izprastu Dieva spēku. Šis spēks ir raksturots, uzskaitīts četros dažādos veidos. Vispirms:

„*..cik pārlieku liels ir Viņa spēka mērs..*“

Pāvils mūsu cilvēciskajā izteiksmē mēģina aprakstīt Dieva spēku: “Parlieku liels.. ..spēka mērs!” Jāsaka, apraksts ir tāds – trūcīgs. Kāds tad ir pārlieku liels spēka mērs? Ja mēs nezinātu, ka tas ir lietots, aprakstot Dieva spēku, šis salīdzinājums mūs neapmierinātu. Mūsu valoda, izteiksme, iedomu lielums ir gluži nesagatavots un nepilnīgs, aprakstot Dievu un debesu lietas. Mums nav citas izejas, ka tās salīdzināt ar zemes spēkiem, ar zemes lietām, lietojot mums pazīstamas ainas un jēdzienus.

Un šis pārlieku lielais spēks, šis spēka mērs ir dots mums, ticīgajiem. Ne vairāk, ne mazāk. Kad kļūstam Dieva bērni, tad Viņa spēks parādās mūsu dzīvē. Ir gluži veltīgi, kā to kādreiz dzirdam, lūgt pēc lielāka spēka. Dieva spēks ir neierobežots, pārlieku liels, kā to saka Pāvils. Šis spēks ir dots katram ticīgajam, ne tikai tiem, kam ir kāds mistisks pārdzīvojums, sevišķas svētības vai, kas piedzīvo neparastu žēlastību.

Bet kā tad nākas, ka mēs tik bieži šo spēku neizjūtam, kāpēc esam tik vāji un mazticīgi?

Tāpēc jau Pāvils lūdz par Efezus draudzi, lai Dievs draudzei dotu: „*..apgaismota gara acis..*“ (Ef. 1: 18)

Viņš nelūdz pēc Dieva spēka draudzes un tās locekļu dzīvē. Šis spēks tiem ir jau dots. Viņš lūdz, lai draudzei būtu apgaismota gara acis, lai tā izprastu Dievu un saredzētu, kāds tai ir mantojums, kādas bagātības tai ir jau dotas. Pāvils nelūdzas, lai saule būtu spožāka un siltāka, viņš lūdzas, lai mēs būtu brīvi no mākoņu

un tumsas segas, tā varetu līdzībā teikt. Viņš lūdzas, lai mēs būtu garīgi dzīvi un redzīgi, jo Dievs savu daļu ir devis, Viņa pilnība un spēks ir nemainīgs un mums neaptverami liels.

Otrais vārds, ko Pāvils lieto, lai aprakstītu šo spēku ir:

„*..darbodamies..*“

Šis Dieva spēks nav statisks, tas nav kā spiediens vai spriedze, kas var attīstīt varenu spēku, bet tāds spēks ir nekustīgs, līdz tas pārspēj pretspēku, un tad ir katastrofāls rezultāts. Tā, piemēram, zemes iekšiene ir šķidra, verdoša masa, kas atrodas zem liela spiediena. Bet mēs to nejutām, mēs sakām pēc riskanta brauciena pāri ūdeņiem: cik labi, ka nu ir atkal cieta zeme zem kājām. Bet ir vietas, vulkāni, un laiks, kad zemes garoza nespēj noturēt šo iekšējo spiedienu. Tad ir, kā pirms gadiem, kad Vašingtonas pavalstī eksplodēja vairāk tūkstošu metru augstais San Helenas vulkāns, uzspridzinot vai pusi no kalna, noslaukot desmitiem kilometru mežus kā skalus, pārklājot simtiem kilometru apkārtni ar pēdu biezu pelnu kārtu. Zemes iekšienes snaudošais spēks.

Bet Dieva spēks ir dināmisks, tas izpaužas spēka izsauktā kustībā. Darbodamies – saka Pāvils, par šo spēku. Tas arī rāda mums, ka mūsu dzīve ar Kungu, paklausot Viņa pavēlēm, kā, piemēram, Marka evaņģēlija 16. nodaļas 15. pantā:

„*Eita pa visu pasauli un pasludiniet evaņģēliju visai radībai!*“

ir darbības dzīve. Eita.. pasludiniet.. Jēzus nesa-cīja: atraujieties no pasaules, atstājiet to savam liktenim, gādājiet tikai par sevi un savu dvēseli un savu svēttapšanu.

Trešais Dieva spēka raksturojums ir – visspēcība.

„*..darbodamies tādā pašā visspēcības varenībā..*“

Atkal mums, cilvēkiem, gluži neaptverama Dieva spēka īpašība – visspēcība. Grieķu oriģinālā ir lietoti divi dažādi vārdi: “spēks” būtu tulkojams panta sākumā:

„*..Viņa spēka mērs..*“

bet „visspēcības“ vietā labāk un tuvāk grieķu valodai būtu vārds „stiprums“. Protams, mēs nevarētu lietot „visstiprums“. Tāda vārda mums nav. Tā atkal redzam, ka mūsu valoda, cilvēku valoda, mocās kā klibs zirģelis, velkot milzu vezumu, mēģinot aprakstīt Dieva spēka izpausmes.

Ceturrtam, pēdējam, Dieva spēka raksturojumam ir lietots vārds „varenība“:

„*..visspēcības varenība..*“

Un tālāk Pāvils, arī sajuzdams, cik trūcīgs ir viņa mēģinājums aprakstīt Dieva spēku, dod piemēru, kuŗu draudze zina un pazīst, par ko tā daudz ir dzirdējusi, kas ir viens no viņu ticības apliecības un dzīves cerības pamatiem. 20. pants skan:

„*..tādā pašā visspēcības varenībā, kādu Viņš parādīja Kristū, To uzmodinādams no miroņiem..*“

Pats pirmais punkts šai piemērā, kas parāda Dieva visspēcību un varenību, ir Kristus uzmodināšana no miroņiem. Pirmajā mirklī, labi neapdomājot, šis pirmais punkts liekas ir – tādi jau dzirdēti notikumi. Jēzus arī uzmodināja no mirušiem vairākus cilvēkus, pēdējais no tiem bija Viņa draugs Lācars. Un tomēr Lieldienu rītā mēs sastopamies ar pavisam cita rakstura notikumu, uzmodināšanu. Visi Jēzus un arī mācekļu no nāves uzceltie cilvēki atkal nomira. Jēzus bija vienīgais, kas no mirušo valsts piecēlās mūžīgās dzīves valstī. Arī veids, kā tie bija miruši, bija tik atšķirīgs. Citi uzmodinātie bija miruši slimības dēļ. Jēzus mira pie krusta, mūsu grēku apkrauts, kā bezvainīgs upuris.

Pāvils soļo savā uzskaitījumā, piemērā uz priekšu:

„*..un sēdinādams pie Savas labās rokas debesīs..*“

Šī jaunā Kristus goda vieta ir Jaunajā Derībā vairākkārt pieminēta. Tā ir goda un varas vieta, no kuŗienes Viņš atnāks tiesāt dzīvos un mirušos. Ļoti interesanta ir Apustuļu darbu 7. nodaļas 56. pantā uzrakstītā Stefana liecība sinedrija jeb, kā mēs to arī esam saukuši, Sanhedrina priekšā, kas viņu tiesāja par evaņģelija pasludināšanu Jeruzālemē:

„*..Lūk, es redzu debesis atvērtas un Cilvēka Dēlu stāvam pie Dieva labās rokas..*“

Cilvēka Dēls, Kristus tur stāv pie Dieva labās rokas, ne sēž. Liekas, ka Stefana redzējums ir atvērtu debesu aicinājums, zinot viņa tūlītējo mocekļa nāvi. Jēzus ir piecēlies, lai apsveiktu un apkamptu Sava mīļā un uzticamā liecinieka dvēseli. Viņš nesēž uz varas un tiesas krēsla šai gadījumā.

Arī tiesas zālēs, cilvēku veidotās tiesas priekšā, tiesnesis, pasludinot spriedumu, sēž, bet pārējiem – apsūdzētam, aizstāvim, prokuroram, lieciniekiem un skatītājiem, visiem ir jāpieceļas, apstiprinot likuma un tiesas varu. Pāvils tālāk apraksta šo Kristum doto varu 21. pantā:

„*..augstāk par ikvienu valdību, varu, spēku, kundzību un ikvienu vārdu, kas tiek minēts vai nu šai laikā, vai nākamajā..*“

Šī vara ir dota arī pār dažādajiem debesu spēkiem, tāpat pār ļauno garu spēkiem, kas arī iespaido cilvēka dzīvi tagad virs zemes.

Lai arī sinedrija linču tiesā noslepkavotais asinsliecinieks Stefans nepaglābās no nāves, viņa pie krusta atpirtā dvēsele pacēlās mūžīgai dzīvei Kristus rokās. Cilvēku naidam un nāves nesējiem vairs nebija varas par to. Sātans velti trakoja pacelto dūru, pret Stefanu triekto akmeņu krusā. Viņam nebija varas par Stefana dvēseli. Dievs varu bija devis Cilvēka Dēlam, Kristum, mūsu Kungam.

Senos laikos cilvēka vārdam bija liela nozīme. Tas raksturoja pašu cilvēku. Katrs centās būt sava dotā vārda cienīgs, to piepildīt. Bet šeit lasām, ka Kristus ir augstāks par ikvienu vārdu, nosaukumu, tituli, kāds vien ir bijis vai vēl būs. Un te ir runa par garu vārdiem, gan tiem, kas ir debesīs, gan tiem, kas mājā ļaunajā valstī. Jēzus Kristus ir augstāks. Te arī ir norāde uz to, ka pēdējos laikos celsies jauni spēki un vārdi gan ko mēs pazīstam kā antikristu, gan citi, bet tie būs zaudētāji un viņu vārdi izgaisīs un taps aizmirsti Kristus vārda un spēka priekšā.

Nobeidzot 1. nodaļu lasīsim 22. un 23. pantu, kur ir runa par Dieva nolikumu, attiecībā uz Savu Dēlu, Jēzu Kristu:

„*Un visu Viņš (Dievs) ir nolīcis zem Viņa kājām, bet Viņu pašu pāri visam ir iecēlis par galvu draudzei, kas ir Viņa miesa, pilnība, kas visu visur piepilda..*“

Visu nolīkt zem kājām ir uzvaras simbols, varas simbols. Jēzus Kristus ir pāri par debesu un ļauno garu un kritušo eņģeļu valsti, ar kuŗu mums, cilvēkiem, tik daudz jācīnās, kas mums tagad sagādā tik daudz ciešanu un posta.

Dievs arī par to ir rūpējies, ieceldams šo Savu Dēlu, zem kā kājām ir viss nolīkts, par Savas draudzes, par draudzes, kas ir Viņa miesa, vadoni un galvu.

Draudze, būdama Kristus miesa, ir daļa, neattraujama daļa no Viņa paša. Vai mēs apzināmies to neapņēdami augsto stāvokli, kuŗā mēs esam, kam mēs, būdami Kristus draudzes locekļi, piederam? Tas nozīmē, ka mēs esam absolūtā atkarībā no mūsu Kunga. Mazais pirkstiņš nevar pieliekties, ja tam to neliek galva, galvas smadzenes. Tas arī nozīmē, ka mūsu dzīve ir pilnībā jādzīvo Kristū Jēzū. Ka mūsu dienas nevar iet vienaldzībā un sava labuma meklēšanā.

Par visu vairāk, tas nozīmē, ka mums ir jāstaigā un jādarbojas mīlestībā. Vai mana dzīve ir Kristus mīlestības apdvesta dzīve? Vai tā arī bēdās un grūtībās, sātana uzmācībā un pasaules troksnī un žilbā tiecas un mīlestībā ir:

„ ..pilnība, kas visu visur piepilda,“
kā to saka mūsu teksta nobeiguma teikums?

Pāvils lūdz un aizlūdz par Efezus draudzi. Mīlais lasītāj, aizlūgšim arī mēs, tu par savu, es par savu

draudzi, lai mēs piederētu un būtu cienīgi locekļi lielajai Kristus draudzei, kuŗu sātans vēlas uzvarēt, bet nespēj, jo šīs draudzes galva ir Kristus, kam viss ir nolikts zem Viņa kājām!

Gaidot Bībeles jaunā tulkojuma iznākšanu

Ir pagājuši jau vairāki gadi, kopš Latvijas Bībeles biedrība strādā pie jauna Bībeles tulkojuma latviešu valodā. Ir jau pabeigts un iespiests Jaunās Derības jaunais latviešu tulkojums. Ir jau izdots piecu Vecās Derības “poēzijas un gudrības grāmatu”: Ījaba, Psalmu, Salamana Pamācību, Salamana Mācītāja (Ekleziasta), Salamana Augstās dziesmas (Dziesmu Dziesmas), Jeremijas Raudu dziesmu (Žēlabu dziesmu) sakopojums jaunā tulkojumā. Tāpat arī atsevišķi izdotas Deiterokanoniskās (Apokrifu) grāmatas. Tagad gaidām visu pilnu Vecās Derības tekstu jaunā tulkojumā, kam jāiznāk visai drīz, jo pašreiz tiek veikts darbs pie tā otrās redakcijas.

Ir ceturtdienas, 2008. gada 11. decembra pēcpusdiena. Pār Rīgas namiem, parkiem un alejām, ko sedz tikai nedaudz slapja sniega, jau nolaižas krēsla, vēstot par ziemas īsās dienas beigām, bet Latvijas Universitātes senatnīgās celtnes Mazās aulas augstajās velvēs un greznajos logos svinīgi mirdz gaisma. Šodien te sākas Valsts valodas komisijas un Latvijas Bībeles biedrības rīkotā starptautiskā konference “Tulkojums kā kultūrvēsturisks notikums”, kuŗa turpina risināt 2007.gada decembrī notikušās līdzīgās konferences aizsāktās temas par Bībeles jauno tulkojumu latviešu valodā. Ieradušies lektori no Vācijas, Nīderlandes un Lielbritānijas, kuŗi pārstāv Apvienotās Bībeles biedrības (*United Bible Societies*), zālē redzami Romas katoļu Baznīcas Latvijas kardināls Jānis Pujāts un Latvijas Septītās dienas Adventistu bīskaps Viesturs Reķis, piedalās arī Bībeles tulkošanas komisijas loceklis Latvijas evaņģeliski-luteriskās Baznīcas Rīgas Biķeru draudzes mācītājs Aleksandrs Bite, Latvijas Bībeles biedrības valdes priekšsēdētājs Septītās dienas adventistu mācītājs Ojārs Incenbergs. Baptistus pārstāvam mēs – divi Enoki. Mans vārda brālis Enoks Neilands ir Vecās Derības tulkotājs, lektors Kristīgās vadības koledžā, nesen atgriezies no Papua-Jaungvinejas, kur ilgāku laiku darbojies kā Bībeles tulkotājs. Konferences dalībnieku vidū - Valsts Valodas komisijas pārstāvji, Latvijas Universitātes Teoloģijas fakultātes mācītbspēki un maģistranti.

Klausoties referātus, rodas zināmas pārdomas un izraisās jautājumi, uz kuŗiem jāmeģina rast atbildes.

1. Vai Bībeles tulkojums ir vienīgi “kultūrvēsturisks notikums”, kas ir nozīmīgs nācijas rakstu valodas attīstības ziņā ?

2. Kādas ir galvenās grūtības, ar ko tulkotājiem jāstopas, un vai tās ir iespējams pārvarēt?

3. Cik stingras ir Bībelē ietvertu grāmatu kanona robežas?

4. Jaunā Bībeles tulkojuma latviešu valodā oikūmeniskais raksturs.

5. Vai Bībeles valodas izteiksmei “jāpiemērojas laikam”?

Klausos Valsts valodas komisijas locekļa, LU profesora Māra Baltiņa referātu un saprotu, ka Bībeles tulkojumam attiecīgās tautas valodā vienmēr ir bijusi un ir milzīga, nepārvērtējama nozīme rakstu valodas attīstībā. Tomēr minētais jautājums jāapskata no abām pusēm. Bībeles tulkotāji ar pietāti ir izvēlējušies Svētos Rakstus kā pirmo grāmatu, ko pārtulkot tādas tautas valodā, kuŗai līdz šim savas rakstības nav bijis, vai arī tā bijusi maz attīstīta. Veiksmīgs bijis tulkotāja darbs, ja viņš spējis ieklausīties tautas valodā, izmantojot mutvārdos uzkrātās izteiksmes bagātības. Tāds vāciešiem ir bijis Mārtiņš Luters, latviešiem - vācu mācītājs Ernsts Gliks. Ja būtu agrāk izveidojušies attiecīgi vēsturiski un ekonomiski apstākļi, darbu ne ar mazākām sekmēm būtu paveicis jau kādus simts gadus agrāk latviešu mācītājs Jānis Reiters vai garīgo dziesmu tulkotājs un jaunradītājs Kristaps Firekers, kuŗi veiksmīgi bija pārtulkojuši vairākus Bībeles fragmentus. Ernsts Gliks noteikti bija izmantojis iepriekš veikto tulkojumu pieredzi. Mums – konferences dalībniekiem bija iespēja ieskatīties kopijās, kuŗas Lundas universitātes bibliotēkā Zviedrijā savā laikā izdarījis Kārlis Draviņš. Tie bija ar latīņu burtiem Viļņā latviešu valodā iespiestie katoļu “lekcionārijos” atrodamie Bībeles teksti.

Gliks savu lielo darbu veica Reformācijas iespaidā, kas ļoti drīz no Vācijas ienāca Rīgā. Glikam viņa darbības laikā bija Zviedrijas valdības atbalsts. Glika labās vairāku valodu, tai skaitā arī latviešu valodas zināšanas

lāva viņam ieklausīties tautas valodā un pat darināt dažus jaunvārdus (kā piemēram, austriņš, bezvalodis, mazotne, stundenis, svabadība, bezdievis u.c.). Neapšaubāmi, Bībeles tulkojums veicināja latviešu rakstu valodas attīstību.

Bet, no otras puses, nedrīkstam par zemu novērtēt Svēto Rakstu tulkojuma latviešu valodā nozīmi tautas kristīgās ticības un dievbijības kopšanā.

Kā to noskaidrojusi LU Latvijas vēstures institūta Etnografijas nodaļas pētniece Renāte Blumberga, Mateja evaņģēliju lībiešu valodā tulkojis 1864. gadā ekspedīcijas laikā zinātnieks no Pēterburgas Šēgrēns (*Sjögren*), izmantojot Kurzemes lībiešu-teicēju Jāņa Prinča vecākā un Jāņa Prinča jaunākā, kā arī Nikas Polmaņa palīdzību. Kā noskaidrojais Tartu Universitātes doktorants Valts Ernštreits savā pētījumā, 1880. gadā Pēterburgā ar gotu burtiem līvu (lībiešu) valodā iespiestais Mateja evaņģēlijs, vēl ilgi bijis "...atrodams katra otrā lībieša mājās kā vienīgā grāmata dzimtajā valodā.."

Vairāki valodnieku un Teoloģijas fakultātes pārstāvju referāti bija veltīti senebrēju valodas un gramatikas īpatnībām, kuŗas jāņem vērā, tulkojot darbību un norišu aprakstus. Bija interesants referāts par personvārdiem (Ilva Skulte no Rīgas Stradiņa Universitātes). Daži personvārdi senebrēju valodā izsaka veselu teikumu ar kādu norisi vai darbību. Jaunajā Derībā sastopamo personvārdu transkripcija tulkojumā būs atbilstoša Vecajā Derībā sastopamajiem. Interesi izraisīja mācītāja Aleksandra Bites referāts par Jaunās Derības tekstos sastopamajiem sengrieķu mazajiem vārdiņiem – partikulām, kas, tās neprasmīgi pārtulkojot kopējā kontekstā, kā "mazi cinīši var gāzt lielu vezumu" - resp. var padarīt tekstu nesaprotamu, vai pilnīgi izmainīt kopējo jēgu. Tāda ir partikula γαρ, kas neveiksmīgi tulkota ar latviešu saikli "jo", kā piem. Jāņa ev. 4: 43-45, kur pirmajā attiecīgās partikulas vietā būtu jālieto latviešu valodas partikula "gan", tad tekstu uzreiz varētu labāk saprast. Līdzīgi ir ar Pāvila vēst. Romiešiem 10: 1-5, kur iepriekšējā tulkojumā veseli četri teikumi pēc kārtas iesākas ar saikli "jo". Ja to izlaiž, uzskatot par partikulu, kā tas ir jaunajā tulkojumā, jēga kļūst skaidrāka. Tulkotājiem ir palīdzējis salīdzinājums ar krievu tekstu, kur attiecīgā partikula uztverta nevis kā saiklis "ибо", bet gan kā partikula "же", kaut kas līdzīgs latviešu "taču" vai "gan"

Veiksmīgāki ir tie tulkojumi, kuŗos ievērots, lai pārtulkotais teksts būtu ar labāku valodas plūdumu. Tātad mehānisks tulkojums ne vienmēr ir tas labākais.

Diezgan grūti ir pierast pie psalmu atdzejojumiem,

kuŗi ievērojami atšķiras no agrākos Bībeles tulkojumos lietotajiem "parindeņiem". Tas tāpat attiecas arī uz Salamana pamācībām un Dziesmu Dziesmu (Salamana Augsto dziesmu). Pēdējo, kā to vēstī tulkotājs un dzejnieks Uldis Bērziņš, padomju laikā ir tulkojis par jaunu un atdzejojis, atrodoties nebrīvē soda nometnē Mordovijā, dzejnieks Knuts Skujenieks. Uz tulkojuma un atdzejojuma rezultātu var pilnā mērā attiecināt Ulda Bērziņa referāta virsrakstu: "Vai tad iespējams atdarināt dievišķo?". Dzejnieks Uldis Bērziņš Latvijā pazīstams arī kā Korāna tulkotājs un atdzejotājs. Te nu būtu vietā jautāt cienījamajam dzejniekam: "Vai var nostādīt līdzās Bībelē lasāmos Psalmus un Korānu, domājot tikai par "valodas un dzejas plūdumu" tulkojamā daiļdarbā un tulkojumā, neņemot vērā atšķirības Dieva atklāsmes uztverē un attieksmi pret to dažādās kultūrās?"

Kā to pieminējis Latvijas Bībeles biedrības ģenerālsekretārs Valdis Tēraudkalns savā referātā aplūkojot jaunā "revidētā" 1965.g. Bībeles tulkojuma tapšanas vēsturi, toreiz bija arguments, ka "gotu burti un novecojušais valodas stils daudzus lasītājus atsvešināja no Bībeles".

Kā to uzzinājām no Enoka Neilanda pieredzes, tad Papua-Jaungvinejas daudzo, vairāk nekā 800 valodu vidū ir tādas, kuŗas nav salīdzināmo pakāpju, nav decimālās skaitīšanas sistēmas, ir ne vairāk par trim, četriem skaitļa vārdiem, pārējos skaita un rāda uz pirkstiem un citām ķermeņa daļām; nav jēdziena *mīlestība*.

LU Teoloģijas fakultātes dekāns Dr. Ralfs Kokins un docents Juris Cālītis daudz uzmanības veltījuši Bībeles tekstu pirmavotiem, jo jaunu tulkojumu jāveic no pirmteksta, bet ne kā "tulkojumu no tulkojuma". Tiek uzsvērta nepieciešamība tulkotājiem vadīties pēc senebrēju Vecās Derības tekstiem. Tie ietver Toru-Pentateuhu, vēsturiskās grāmatas, praviešus, kā arī poēzijas un gudrības grāmatas. Attiecībā uz Jauno Derību jāvadās no sākotnējo tekstu grieķu *koinē* valodā apkopojumiem, ko veikuši savā laikā valdošās Baznīcas garīdznieki. Nav zināms, ka būtu saglabājies kāds no Jaunās Derības tekstu autoru rokrakstiem, toties ir vairāki tūkstoši grieķu valodas Jaunās Derības manuskriptu. J. Cālītis raksta: "Bībeles teksta lasīšana nav burtu boksterēšana, bet gan savienošānās ar tekstu, kas dzīvo ik brīdī. Kristīgā baznīca ir bijusi pārliecināta, ka tā lasa savus rakstus Svētā Gara vadībā. Tā ir radoša vadība." Dr. Ralfs Kokins, runājot par Jauno Derību, atsaucas uz Jeremijas pravietojumu (Jerem.31: 31-34): "...- tā saka tas Kungs:..es slēgšu jaunu derību.. es to rakstīšu viņu sirdīs.."

Dažas piezīmes par jauno Jaunās Derības tulkojumu

(Ievads Bībeles studijai Kongresa dienās 2007. g. 24. augustā.)

Kāds jauns, neparasts Jēzus Kalna runas tulkojums Latvijas Bībeles biedrības 2007. gadā izdotajā “Jaunā Derībā”. Lasīsim Mateja ev. 5: 1-7:

Redzēdams lielu ļaužu pūli, Jēzus uzkāpa kalnā un apsēdās, un viņa mācekļi sapulcējās ap viņu un viņš sāka tos mācīt, sacīdams:

“Laimīgi garā nabagie, jo viņiem pieder Debesu valstība. Laimīgi apbēdinātie, jo viņus mierinās. Laimīgi lēnprātīgie, jo viņi mantos zemi. Laimīgi izsalkušie un izslāpušie pēc taisnības, jo Dievs viņiem pārpilnam to dos. Laimīgi žēlsirdīgie, jo Dievs būs viņiem žēlsirdīgs.”

Tās pašas Latvijas Bībeles biedrības 1997. gadā izdotais 1965. gada Bībeles tulkojuma revidētais teksts tālālos pantos skan:

“Svētīgi sirdsšķīstie, jo tie Dievu redzēs. Svētīgi miera nesēji, jo tie tiks saukti par Dieva bērniem. Svētīgi taisnības dēļ vajātie, jo tiem pieder Dieva valstība. Svētīgi jūs esat, ja jūs lamā un vajā un ar meliem par jums runā visu ļaunu Manis dēļ. Esiet priecīgi un līksmi, jo jūsu alga ir liela debesīs, jo tā tie vajājuši praviešus, kas pirms jums bija.”

Laimīgi – svētīgi – divejādi tulkotais Jaunās Derības grieķu oriģināla vārds *makarios*.

Nelielajā, 2006. gadā izdotajā, Ilmāra Hirša “Jaunās Derības grieķu-latviešu vārdnīcā” *makarios* ir tulkots „svētlaimīgs, svētīgs”, lietošanas piemēram dodot Mat. 5:3 – pirmo svētību teicienu.

Man pieejamos latviešu, zviedru un vācu valodas tulkojumos ir lietots vārds “svētīgi”, izņemot “svētlaimīgi”, kas lietots tās pašas Latvijas Bībeles biedrības iepriekš izdotā “Evaņģēliji un Apustuļu darbi” tulkojuma paraugā. Manas dzīves vietas Oakparka bibliotēkā pieejami astoņpadsmit dažādi angļu valodas Bībeles tulkojumi. Piecpadsmit no tiem lieto vārdu *blessed* (svētīgi). *New World Bible* un *Jerusalem Bible* lieto vārdu *happy* (laimīgi), bet *Living Bible* lieto *happy* un dažus citus vārdus.

Grieķu oriģinālā lietotais vārds *makarios* nozīmē, senā uztverē, laimību – apmierinātību, kādu sasniegt var tikai grieķu mītoloģijas dievi, ne mirstīgie (Homērs). Par šā vārda maiņu interesējoties Rīgā, dzirdēju, ka tas ir bijis katoļu baznīcas spiediens, aizvietot sākumā lietoto “svētlaimīgi” ar “laimīgi”, itkā līdzīgi vārdam *happy*,

kas lietots jau minētajā Jeruzālemes Bībeles tekstā.

Mani ziņkaroja redzēt, cik konsekventi tulkotāji rīkojušies citās Rakstu vietās. Lūkas evaņģelija 1. nodaļas 45. un 48. panti runa par Mariju, abos pantos vārdam *makario* sakne, bet 45. pantā tas skan: “*Laimīga ir tā, kas ticējusi. ka piepildīsies tas. ko Kungs viņai ir teicis,*” – toties 48. pantā: “*Redzi, no šā laika visas paaudzes mani teiks svētīgu.*”

Arī Apustuļu darbu 20:35 vārds *makarion* ir tulkots “*svētīgāk ir dot, nekā ņemt*”.

ALAs 1993. gadā izdotajā vārdnīcā šķirklim “laime”, dotie piemēri labi parāda, šī vārda, palaikam, gadījuma raksturu: vēlēt laimes, laimes luteklis, viņam vienmēr smaids laime, laimes aka – kā angļu tulkojums dots *happiness*. Tomēr vārds *happiness* būtībā vairāk atbilst reti lietotam un mazliet archaiskam vārdam “laimība”. Otrs tiešāks vārda “laime” tulkojums angļu valodā ir *luck*. Latviski mēs “vēlam laimes”, angļiski varam teikt: *We wish you happiness!*, jeb *We wish you luck!* – angļu valodā tie ir divi dažādi jēdzieni.

Šķirkļa “laimīgs” dotie piemēri: laimīgs gadījums; laimīga roka, kaut ko uzsākot; laimīga dzīve – arī bieži gadījuma rakstura notikumu attēlojums, lai arī gramatika norāda, ka galotne –īgs, parasti, raksturo pastāvīgu īpašību. Latviešu valodā “laime” un atvasinājums “laimīgs” valodas lietošanā ir ļoti tuvi un, palaikam, tiek lietoti viens otra vietā. Teic: Tam cilvēkam vienmēr laime, vai viņam vienmēr laimīga roka.

Laimīgs un svētīgs nevar viens otru aizstāt: Ja dzērājiem, kad viņu galvas ir reibuma pilna, bet naudas maki tukši, iedotu pudeli šņabja, viņi būtu **laimīgi** bez gala, bet pat tie iereibušie neteiktu, ka viņi ir svētīti ar šņabja pudeli. Cilvēkam, kas nav garīgs un nekā nezina par Bībeli, lietojot vārdu “laimīgi”, šī Kalna runas daļa varētu izklausīties pēc loterejas rezultātu saraksta. Teikumu pirmajai pusei nav nekāda garīga satura, padarot Jēzus apsolījumus, labākā gadījumā, nesaprotamus, pat dīvainus.

Varētu teikt, ka vārda “laimīgi” lietošana Jēzus Kalna runas sākumā, norādītu uz tulkotāju paviršību, neapsverot šī vārda īpatnejo, reizēm pavieģlo nozīmi latviešu valodā. Bet tulkotāji sākumā lietojuši vārdu “svētlaimīgi”, kas ir pieņemami, kur nebūtu pārpratumu par lētu laimes gadījumu. Kalna runa ir zaudējāja šī neapdomātā “labojuma” dēļ.

Oļģerts Cakars

Piezīmes par piezīmēm

Ev. lut. Baznīcas nākotnes plānošanas seminārā Čikāgā bija ieradies arī Jaunās Derības tulkotājuma vadītājs, LU Teoloģijas fakultātes docents Dr. Juris Cālītis. Ierados semināra pusdienas pārtraukumā, lai izteiktu viņam savas bažas par iepriekšējā rakstā minētajām Jaunās Derības tulkojuma nepilnībām. Izrādījās, ka pirmā lieta, kas iepriekšējās piezīmēs ir jālabo: vārds “laimīgi” “svētlaimīgi” vietā nav grozīts katoļu teologu iebildumu dēļ. Vārdam *makarios* neesot nekāda garīga nozīme lietotā grieķu valodā, tāpēc izdarīts labojums. Bet ja jau tulkotāji par visu vari grib Jauno Derību pārcelt tolaiku lietotajā grieķu starptautisko darījumu un sarunu valodā, tad palūkosimies tikai nedaudzos piemēros, kā vārdi svētīts, svētlaimīgs un laimīgs jucekliīgi lietoti jaunajā Jaunās Derības tulkojumā.

Grieķu tekstā lietoti divi vārdi mūsu piemēros par vārdu “svētīts”. Pirmais no tiem ir *eulogeō* (2127), kas savā sākotnējā būtībā nozīmē “teikt labu par kaut ko”. Tā tulkojot Svētā Vakarēdiena iestādīšanu Marka 14:22 vārda “svētīja” vietā būtu, konskvēnti tulkojot, jāsaka “Jēzus, viņiem ēdot, ņēma maizi, teica cik tā laba, lauza to un deva saviem mācekļiem..”

Bet ko tad lasām jaunajā tulkojumā: Mat. 25:34 – mana Tēva svētītie; Mat. 26:26 – Jēzu ņēma maizi, svētīja; Marka 6:41 – pateicās un lauza maizes; Lūka 1:42 – Tu svētītā starp sievietēm; 1. Pēt. 3:9 – dodiet svētību! Tulkotāji, kur tad paliek grieķu pirmteksts?

Otrais vārds ir *makarios* (3107) “laimīgi” – kā tulkots Jēzus Kalna runā.

Bet ko tad lasām: Lūka 1:45 – Laimīga ir tā, kas ticējusi; Lūka 1:48 – visas paaudzes teiks mani svētīgu; Jāņa ev. 13:17 – jūs esat svētīgi; Ap.darb. 20:35 – svētīgāk ir dot nekā ņemt; Titus2:13 – svētlaimīgā cerībā.

Palieku cerībā, ka tulkotāji un Latvijas Bībeles biedrība nemēģinās “izgudrot jaunu riteni” jaunuma, jeb savas gudrības pēc. Par Jēzus kalna runu ir sarakstītas tūkstošiem apceres, svētrunas, grāmatas, kas gan nerunā par laimi un laimīgumu.

Vēl par grafiskām dīvainībām. Apskatiet citus Bībeles izdevumus. Satura norāde lapaspuses virspusē ir ar lielākiem un treknākiem burtiem, jo to skata vispirms, vietu meklējot. Bet te – otrādi. Bībeles, parasti, iespiež ar viegli lasāmiem, spēcīgākiem burtiem, jo to lasa arī veci cilvēki. Pašreiz izvēlētie burti ir izcili grūti acīm..

Vēl piezīme par jauno tulkojumu.

Lūk.1:78-79 1965. gada tulkojumā un arī revidētajā tekstā skan:

“mūsu Dieva sirsnīgās žēlastības dēļ, ar ko auseklis no augšienes mūs uzlūkojis, lai spīdētu tiem, kas mīt tumsībā un nāves ēnā, un atgrieztu mūsu soļus uz miera ceļa.”

Jaunajā tulkojumā:

“Mūsu Dieva sirds žēlsirdības dēļ. Tāpēc rīta zvaigzne mūs no augšienes uzlūkos, lai mirdzētu tiem, kas mīt tumsā un nāves ēnā, un atgrieztu mūsu kājas uz miera ceļa.”

Paskatoties vairākos angļu un zviedru tulkojumos redzu, ka vārds „auseklis” ir tulkots kā “rītausma, saules lēkts”. Vārds “auseklis” mūsu vecākos tulkojumos varbūt ir lietots pavisam senā, tagad nelietotā nozīmē “rītausma, saules lēkts”, ne Rīta zvaigzne – Auseklis, kā mēs vārdu tagad pazīstam, to norādītu arī vārda sākuma mazais “a” burts.

Kā tulkotāji grieķu vārdā *anatolē* – ausma, rītausma – atraduši rīta zvaigzni, kas it kā spētu apgaismot tumsā mītošos, nezinu. Arī vārds “mirdzētu” 79. pantā tīri labi atsauktos uz zvaigzni, bet tas neatbilst lietotam saliktajam grieķu vārdam ir *ēpiphainō* – apgaismot, apspīdēt.

Oļģerts Cakars

Oļģerts Cakars

TICĪBA LIELDIENĀS

Pamalē sāta lec saule.

Atveras ziedi

jaunajam rītam.

Šodien atveras ziedi un kaps

Lielajai dienai.

Cilvēks, ziedos raugoties,

iegrimst mūžības jausmās:

kā var ticēt nīcībai

Liieldienas rītā?

Gan zinu, arī šai saules

dienai pienāks gals,

būs melna nakts,

tomēr sirds nīcībai netic.

Vienkārši netic,

raugoties tukšajā kapā:

mans Pestītājs

ir augšāmcēlies!

Viss sākās ar četriem draudzes locekļu bērniņiem. Biju viena skolotāja Pamazām šis darbs attīstījās, un tagad, pēc septiņiem gadiem, esam 120 bērni un 10 darbinieki. Cilvēki, kuŗi man palīdz, visi ir Vīlandes draudzei piederīgi.

Pašreiz mums ir bērniņi vecumā no trīs mēnešiem līdz trīs gadiem. Šogad aizsākām vēl vienu aktivitāti bērniņiem vecākiem par trīs gadiem, jo vecāki vēlējas, lai viņu bērniņi vēl nāk šeit pēc trīs gadu sasniegšanas. Un tā šiem bērniņiem nodibinājām *Burtu skolu*, kuŗā bērniem iespēja mācīties angļu valodu, mūziku un burtiņus.

Bēbīšu skoliņā mums ir astoņas vecuma grupiņas, katrai grupai nodarbība notiek reizi nedēļā. Bērni nāk kopā ar vecākiem, vecāki aktīvi piedalās nodarbībā. Nāk bērniņi arī kopā ar omītēm, opapiem, auklītēm, tētiem. Un tikai 10% no šīm ģimenēm pazīst Dievu.

Katrā grupā mēs cenšamies bērniņā attīstīt ar mūziku, rotaļām, pieskārieniem, kustībām, masāžu to, kas tiem tieši šajā vecumā būtu jāattīsta. **Lielākajiem bērniem** lietojam arī rokdarbus.

Pagājušajā gadā aizsākām Bībeles studiju grupu vecākiem. Pašreiz jau šo grupu apmeklē deviņi vecāki, un šo Bībeles studiju rezultātā divas ģimenes ir sākušas apmeklēt mūsu dievkalpojumus.

Šajā gadā uzsākām vēl vairākas jaunas aktivitātes vecākiem, viena no tām programma *Esmu Tev līdzās*. Mēs zinām, ka daudzi vecāki reizēm nonāk krīzes apstākļos – **gan finansiālos, gan emocionālos. Mēs dodam** šiem vecākiem iespēju tikt ar kristīgu padomdevēju, izrunāties par šo stāvokli, **kopīgi lūgt. Statistika rāda**, ka šādu iespēju izmanto viena ģimene mēnesī.

Mums ir arī telefona kalpošana, kad vecāki var zvanīt, ja bērniņš ir slims vai ir kādas citas problēmas, un mēs tad par šīm problēmām lūdzam.

Nesen Latvijā tika izdarīta aptauja par Bēbīšu skoliņām, un šajā aptaujā piedalījās 25 Bēbīšu skoliņas. Vīlandes Bēbīšu skoliņa iekļuva piecu labāko skaitā. Man milzīgs prieks, ka šo piecu labāko skoliņu skaitā iekļuva arī Mateja draudzes Bēbīšu skoliņa. Daudzi cilvēki rakstīja, ka Vīlandes skoliņa viņiem ir kā vieta, kuŗā viņi redz Dievu ne tik daudz vārdos, bet gan darbos. Viņi saka, ka šajā skoliņā Dievs jau ir jūtams tad, kad viņi ienāk pa skoliņas durvīm.

Es negribu lielīties ar to, kas ir sasniegts, jo visā šajā darbā jūtu milzīgu atkarību no Dieva. Saprotu, ka Dievs mani lieto kā ieroci Savās rokās, un bez Viņa klātbūtnes es nevarētu nevienu dienu šajā darbā strādāt.

Katru rītu sākam ar lūgšanu par ģimenēm, kuŗas atnāks uz skoliņu, un šīs lūgšanas ir mūsu spēks.

Atceros, ka pagājušā mācību gada beigās no Bēbīšu skoliņas darba aizgāja viena skolotāja, kuŗa man bija uzticama palīdzība jau daudzus gadus. Palikām tikai divas skolotājas, un es biju šokā. Zināju, ka būs ļoti grūti atrast cilvēkus, kuŗi būtu gatavi atstāt savu darbu un nākt šeit pa nedēļu strādāt.

Aizbraucu prom no Rīgas, un vienu dienu pavadīju kopā ar Dievu. Teicu: Dievs, es nevienu nemeklēšu, sameklē Tu manā vietā man darbiniekus. Es pieņemšu tos cilvēkus, kurus TU man sameklēsi, lai gan šobrīd vēl nezinu, kuŗi tie būs. Pagāja vairākas nedēļas un man zvina kāda māte, kuŗa iepriekšējos gados nāca uz Bēbīšu skoliņu ar savu meitiņu. Viņa man saka: es nevaru bez šīs vietas iztikt, vai nevariet man atļaut vismaz vienu dienu nedēļā nākt pie jums strādāt? Tagad šī sieviete ir viens no manām uzticamākajām palīdzēm, viņa ir sākusi meklēt Dievu un nesen sāka apmeklēt Bībeles studiju grupiņu.

Pēc tam vēl vairāki cilvēki man lūdza, vai nevar nākt pie manis strādāt. Es esmu cilvēks, kuŗam ļoti gribas visu salikt pa plauktiņiem, izanalizēt pirms es daru, pārbaudīt... Taču šajā situācijā, man viss tas bija jāatmet, jo es Dievam biju apsoliļusī, ka pieņemšu visus tos cilvēkus, kuŗus Viņš man sūtīs. Un tā, man ir visbrīnīšķīgākā komanda, cilvēki, ar kuŗiem man ir patīess prieks kopā strādāt. Šie cilvēki ir bijuši daudzām ģimenēm par svētību.

Mūsu mērķis ir palīdzēt arī citām draudzēm uzsākt šāda veida kalpošanu, un cilvēki no vairākām baptistu draudzēm ir braukuši pie mums skatīties nodarbībās. Esam viņiem centušies palīdzēt visādos veidos. Patiecoties mūsu sadarbībai, esam varējuši palīdzēt uzsākt Bēbīšu skoliņas darbu Aizputē, labdarības organizācijā Samarietis un Liepājā kādā adventistu draudzē.

Tāds nu ir šis darbs Vīlandes Bēbīšu skoliņā. Dievs mūs lieto, un tas ir liels brīnums. Tāpēc gribam arī turpmāk turēties pie Viņa stiprās rokas un turpināt šo darbu, cik ilgi Viņš mums to ļaus darīt. Vēlamies lai mūsu darbā galvenais virzītājspēks būtu Mīlestība, kuŗu mēs varam parādīt bērniem un viņu vecākiem, ne tik daudz vārdos, kā darbos. Mēs ticam, ka caur šo darbu vēl daudzas ģimenes iepazīs Dieva Mīlestību.

Miļš paldies visiem, kuŗi mūs atbalsta un aizlūdz par mums. Mums ir vajadzīga stipra aizmugure caur aizlūgšanām, jo ne jau vienmēr esam stipri, daudreiz izjūtam šajā darbā lielu nespēku, šaubas, pagurumu.

Taču tieši šādos brīžos izjūtam to, ka aiz mums stāv aizlūgšanas arī tad, kad nav spēka pašiem lūgt.

Ar miļiem sveicieniem!

Inta Ašneviņa un skolotājas.

NOTIKUMI DRAUDZĒS: Vai atrodamies Ziemassvētku garā?

Ir pagājuši tikai daži mēneši kopš kopā ar citiem ticīgiem dziedājām jaukās, mīļās Ziemassvētku dziesmas par Betlēmi, par eņģeļiem, un ganiņiem arī par ienaidu un mieru, par bēdām un priekiem. Atkartoti mēs dziedājām par Kristu, Dieva Dēlu, Ķēniņu un Glābēju. Dziesmas mūs ne tikai savilņoja, bet tās mūs mudināja atsaukties uz aicinājumu: “Sludiniet brīnišķo vēsti!” Šo aicinājumu sadzirdēja gan individuālo klausītāju sirdis, gan arī visa Bukskauntijas latviešu baptistu draudze, ņemot pie sirds mudinājumu sludināt, priecāties, un paust labo vēsti gan svētku laikā, gan arī visā jaunajā gadā.

Decembrā sakumā, draudze atvēra sava dievnama durvis, lai dotu apkartējiem ļaudīm iespēju, atkal rīkot Ziemassvētku tirdziņu baznīcas blakus telpās. Jūs prasīsit: “Kā ar to spējām liecināt, paust labo, prieka vēsti?” Atbilde nav tik komplikēta. Draudze, ar savu piedalīšanos, iepazīstināja apkārtnes ļaudis ar draudzes īpašo misiju latviešu tautai. Māsas un brāļi pārdeva latviešu ēdienus, dzintarus, rokdarbus un ieņēmums tika lietots palīdzībai Latvijā. Svētdienas pēcpusdienā draudzes koris tirdziņa laikā dziedāja latviešu Ziemassvētku dziesmas. Tāpat pirmajā decembrā svētdienā notika starptautisks rīta dievkalpojums, kur dievnamam pildījās ar amerikāņu un latviešu saimi, lai kopīgi pielūgtu un slavētu jaunpiedzimušo Mesiju abās valodās. Mācītāja svētruna bija angļu valodā, bet draudzes koris dziedāja latviešu dziesmas. Ziemassvētku dienā, 25. dec. svētdienskola rīkoja draudzes Ziemassvētku dievkalpojumu. Bērni, jaunieši, skolotāji un svētdienskolas vadība bija rūpīgi sagatavojusi šīs pēcpusdienas programmu. Dievkalpojumu vadīja draudzes mācītājs, Dr. Uldis Ukstiņš, bet Svētos Rakstus un lūgšanu teica svētdienskolas priekšnieks Gatis Ķeris. Kopdziesmas vadīja svētdienskolas priekšnieka palīdzība, Benita Ukstiņa, bet tās ar ērģelēm un klavierēm pavadīja svētdienskolas kasiere Silvija Augstroze un svētdienskolas pieaugušo klases vadītājs Kārlis Augstroze.

Gatis Ķeris, Benita Ukstiņa un draudzes mācītājs vēl lasīja no *Leann Weiss* grāmatas *Christmas Promises* (Ziemassvētku apsolījumi). Pēc tam mācītājs lasīja bērniem Ziemassvētku stāstu un bērni aizdedzināja Adventa kronī svecītes. Skolotajas Inta Gulbe, Ruta Ķeris dziedāja trio kopā ar Gati Ķeri.

Nevarētu iedomāties, ka šai draudzei nākotnē varētu

trūkt klavieru pavadītāji. Šai programma dzirdējam klavieru solo no Lijas Augstrozes, *Lukas Gallich*, Sigrīdas, Dāvja un Maika Gulbjiem, un *Kailin Kan*, kas savu mūzikālo talantu ieguvusi no vec-vecmāmiņas, māsas Fannijas Stūrmanes. Pēc tradīcijas, draudzes mācītājs bija rūpējies par siltu aboļu sulu un sanestiem svētku cepumiem, kuņģus visi pēc dievkalpojuma baudīja, kopjot siltu sadraudzību aukstā ziemas laikā.

28. decembrī pēc dievkalpojuma draudzes māsas rīkoja eglīti visai draudzei blakus telpās, kur arī atradās otrā draudzes eglīte. Par abu eglīšu pušķošanu bija rūpējušies Gatis Ķeris un Armands Augstroze. Programma sākās ar Benitas Ukstiņas Svēto Rakstu lasījumu: apustuļa Pāvila “mīlestības” – I Korintiešu 13. nodaļu. Vizma Tupīte sniedza īsas pārdomas par šo svarīgo temu – “mī-lestība.” Bez vairākām kopdziesmām Benitas Ukstiņas vadībā, Silvija Augstroze dziedāja solo, bet Gunta Putane, viešņa no Latvijas, deklamēja. Īpaši interesantu tēlojumu par “Jāzēpa vēstuli savai mātei” lasīja Inta Augstroze un draudzes mācītājs. Kā jau tas ir parasts māsu un brāļu starpā, visi baudījam siltas pusdienas, par kuņģu sagatavošanu bija rūpējušies Ērika un Nicholajs Stūrmaņi kopā ar draudzes mācītāju. Eglītē domājām par citu vajadzībām, saliekot ziedojumus LBDS māsu apvienības rīkotai nometnei bērniem ar speciālām vajadzībām.

Arī jaunais gads sākās vēl svētku sajūsmā. Trešā janvārī draudzes koris rīkoja gadskartējo Zvaigznes dienas koncertu. Tā kā šo koncertu vienmēr apmeklē arī ļaudis no tuvākās apkārtnes, tad arī šinī koncertā bija dzirdama gan angļu, gan latviešu valoda. Draudzes mācītājs runāja angļiski, turpretī draudzes koŗa dziesmas, kā arī Intas Augstrozes solo bija latviešu valodā. Koŗa diriģenti bija Ralfs Augstroze un Benita Ukstiņa. Benitas Ukstiņas dziesmā bija ērģeļu un arī Lijas Augstrozes vijoles pavadījums. Vienmēr ir jauki dzirdēt pavadītāju *Dr. David A. McConnell* spēlējot gan ērģeles, gan klavieres *Dr. McConnel* ir spējīgs vijoles skolotājs, kuŗš, starp citu, savu darbu labi veicis, mācot Liju Augstrozi. Viņš arī šinī koncertā pavadīja Lijas un *Augustine Tighe* vijoles solo. Šī nebija pirmā reize, kad klausītājiem bija iespēja dzirdēt *Joanna Mells* harfas spēli, spēlējot vairākas pazīstamas Ziemassvētku melodijas. Kad beidzami akordi bija izskanējuši, visi pulcējās blakus telpās, kur par garšīgām uzkodām sadraudzības brīdim bija rūpējušies Silvija

Augstroze ar palīgiem.

Dziedmas ir izskanējušas, svētki ir nosvinēti, bet Ziemssvētku vēsts nedrīkst nobālēt jaunāja gadā:

“Prieks pasaulei – tas Kungs ir klāt!...” Paliek tikai jautājums – vai Viņš ir klāt tavā un manā ikdienas dzīvē arī pēc svētku laika? Kā tu atbildētu uz šo jautājumu?

Benita Ukstiņa

MŪSU AIZGĀJUSIE

Dainis Ūsis

1937. g. 14. VI – 2008. g. 12. XI

Dainis piedzima 1937. g. 14. jūnijā. Ģimenē jau bija 2 gadus vecs dēls Valdis un 1938. gadā viņiem pievienojās trešais brālis Andris. Viņu tēvs Arnolds Ūsis bija aktīvs evaņģēlija sludinātājs, nodibināja draudzi Mazsalacā jau pirms savas ieviešanas mācītāja amatā, kas notika 1938. gadā. Dainis tad bija gadu vecs un vecāki redzēja, ka bērns nereaģē uz skaņām. Kad viņu bija pārbaudījuši speciālisti, tiem nebija iespējams dot citu padomu, kā samierināties ar to, ka vajadzēs daudz pacietības un mīlestības, audzinot Daini. To viņš arī saņēma, arvien būdams savu tuvinieku un savas draudzes vidū.

Kaņš un bēgļu gaitas skāra arī Ūšu ģimeni. Paldies Dievam, visi varēja palikt kopā. Abi brāļi gāja skolā gan Vācijā, gan Savienotajās Valstīs. Dainim atrast skolu nebija viegli, vienu gadu Vācijā viņam bija divi latviešu skolotāji, bet 12 gadu vecumā Ziemeļkarolīnas pavalstī viņš mācījās nedzirdīgo skolā. Kad ģimene pārcēlās dzīvot Klīvlāndē, Ohio pavalstī, tuvākā tāda iestāde bija galvas pilsētā Kolumbus. Dainis braukāja uz turieni ar vilcienu.

Praktiskos darbos Dainis iemācījās polsterēt mēbeles un strādāja vairākos uzņēmumos. Pēdējos 20 gadus viņa darba vieta bija Spectrum industries, kur viņš neizlaida nevienu tādu darba dienu, kad viņš tur bija vajadzīgs. Šo darba vietu viņš mīlēja, jutās tur tikpat labi kā savas ģimenes vidū. Mēs redzējām Daini bieži vien mūsu draudzes vidū, bet regulāri viņš apmeklēja Lake Ridge draudzi, kur svētrunas teica māc. Randy Whitley un zīmju valodā to tulkoja Betty Sharpe.

Dainis atstāja šo pasauli negaidīti 2008. gada 12. novembrī, kad pēc sekmīgas operācijas radās asins sarecējums. Paliek atmiņas par trīs brāļiem, kas soļoja

kopā, divi rūpējās par trešo, kas soļoja vidū. Šodien uz diviem šai saulē nolūkojas trešais no citas, mums neredzamas valstības, bet mēs zinām, ka viņš skata Tā vaigu, kam viņš piederēja.

Klīvlāndes draudze šī gada 23. novembrī rīkoja piemiņas brīdi. Klausītāju vidū bija arī nedzirdīgi Dainis draugi, tādēļ zīmju valodas tulce Betty Sharpe norisi veikli tulkoja, ieskaitot Dainis brāļa meitas Karīnas dziedātu dziesmu. Lasījumi no Rakstu vietām pauda ne sāpes par zaudējumu, bet pateicību par svētīgu mūžu. Rom. 8:38, 39: „Es esmu pārliecināts, ka ne nāve, ne dzīve, ne eņģeļi, ne varas, ne tagadne, ne nākotne, ne spēki, ne augstumi, ne dziļumi, ne cita kāda radīta lieta mūs nevarēs šķirt no Dieva mīlestības, kas atklājusies Kristū Jēzū, mūsu Kungā!” 121. psalma vārdi iedrošina: „..no kurienes gan man nāks palīdzība? Mana palīdzība nāk no tā Kunga, kas radījis debesi un zemi. Viņš neļaus tavai kājai slīdēt. Tas Kungs lai pasargā tavu izešanu un ieiešanu no šā laika mūžīgi.”

Atceroties Dainis dzīves gājumu, zinot viņa grūtības, varam apbrīnot drosmi un pašlīdību, ar kādu viņš kārtoja savu dzīvi, turēja kārtībā savu mājokli, gādāja dienišķo maizi, apmeklēja sapulces draudzē. Lai mēs visi spētu atstāt atmiņas par svētīgi dzīvotu mūžu.

L.P.

Lasītāju ievērošanai Kanādā:

Ja nevarat pārsūtīt Kristīgās Balss abonamenta samaksu ASV dolāros, tad sūtiet Kanadas naudas pārvedumu vai čekus uz Leona Nama vārda, atzīmējot, ka tas ir par Kristīgo Balsi:

Leons Nams
25 Elgar Ave
Scarborough, Ont, M1J 1M3

Irmgarde Olga Laube, dzim. Freija
1910. g. 24. II – 2007. g. 19. II

Pēcdivpadsmit gadu uzturēšanās gultā aprūpes iestādēs, Dievs paklausīja Irmgardes lūgšanas kļūt mājās 2007. gada 19. februārī. Viņu izvadīja no Meca bērnu nama māc. Oļģerts Cakars, piedaloties māc. Rubenim Andermanim, 22. februārī, divas dienas pirms Irmgardes 97. dzimšanas dienas. Guldījām zemes klēpī Mt. Olive kapos, blakus vīra Alfrēda atdusas vietai.

Irmgarde dzimusi 1910. gada 24. februārī Rīgā, ir vecākā meita Artura un Bertas Freijas ģimenē, kur arī dzimst viņas brālis Kārlis un māsa Elza. Ģimene piedzīvo 1. Pasaules kara grūtumus, bet Irmgarde atceras gaišos skolas gadus brīvajā Latvijā. 1931. g. 1. janvarī salaulājās ar Alfrēdu Laubi. Irmgarde sāk strādāt acu operāciju asistenti.

ar Alfrēdu mācās un klinikā par

Abi Laubes ļoti par kultūras un dzīvi Rīgā, bieži operu un teātrus, un literatūru, raksta dzejoļus.

interesējas mākslas apmeklēmīl mūziku Irmgarde 1943. gadā

dzimst viņu vienīgais dēls Persijs Verners, bet jau 1944. gada augustā, kopā ar māti Bertu, viņi spiesti atkal bēgt no kara un apspiedēju briesmām. Viņu bēgļu gaitas sākas uz kuģa, kam ceļš uz Dancigu, tad brauciens cauri Vācijai, vairoties no gaisa uzbrukumiem, līdz nokļūst Dienvidvācijā. Pēc kara viņi dzīvo Fišbachas DP nometnē līdz izceļošanai uz ASV 1949. gada maijā. Galvojumu dod, meklējot lētu darba spēku, kāds Misisipi pavalsts kokvilnas audzētājs, un tur arī ģimene strādā divus gadus kā pusgraudnieki. 1951. gadā pārceļas uz Čikāgu. Abi strādā dažādus gadījuma darbus, Alfrēds studē un kļūst par *Doctor of Naproathy* ar plašu privātpraksi. Arī Irmgarde eventueli atkal sāk strādāt medicīnas laukā *Loyol Medical Center* par optomoloģisko operāciju sagatavotāju.

Viņi nopērk namu Čikāgas Austina rajonā, kur tajā laikā dzīvo daudz latviešu, ir Ciānas ev. lut. un Baptistu draudzes dievnami. Iepazīnušies ar Čikāgas latviešu baptistu draudzes mācītāju Valdi Landmani, sāk apmeklēt baptistu draudzes dievkalpojumus, laika gaitā pievienojās draudzei ar kristību, ko izdarīja māc. V. Landmanis. Draudzē Irmgarde darbojās mūsu pulciņā un mūsu, kā arī kādu laiku draudzes korī.

